

Hvad tænker Kvinder om Udvisningerne i Slesvig?

af Helga Johansen.

II.

Man forklarer det derhen, at „der er Forskel“. Politik, siger man os, er Et, og Religion noget Andet. Vi finder det mystisk. Kan man ogsaa sige saalunde: „Tyngden virker paa alle Legemer, men der er Legemer, den *ikke* virker paa“? Vi vover ikke at tro det. Ikke desto mindre byder man os qua Forklaring: „Mennesker erkender visse Grundsætninger for rigtige, undtagen naar de erkender dem for urigtige!“ At der *er* Forskel, det ser vi. Vi har ogsaa iagttaget Forskel imellem Statsindsigt og almindelig jævn Menneskeforstand, mellem økonomiske Principper og moralske Principper. Der er fuldt op af Forskel, men — hvorfor er der Forskel?

Vi lægger Fingeren paa Næsen og prøver os selv, om vi skulde være dybsindige nok til at fatte, at der *maa* være Forskel. Forgæves. Vi fatter ikke andet, end at Forskellen maa uænsset have gnavet sig ind i vort Samfundsbo, og at der en Dag maa tages fat paa at udrydde den. At Forskellen hører sig til som Tømmer i Bygningen, det vil vi tro, hvis man vil være saa god at overbevise os. Men vi maa overbevises „med klare og gyldige Grunde“. Hvis ikke, da vær vis paa, at vi Kvinder kommer som Reformatorer. Engang blusser det vel op i os, at den maa ud efter sin Part i den store Verden, den Sandhed, som Kvindeliv og Kvindetænkning har gjort levende i os.

Dog endnu — og i lang Tid endnu vel — er vi Intet uden Iagttagere. Vi samler Indtryk til Bunke, — Indtryk fra Højre, Indtryk fra Venstre, Indtryk fra Syd og Nord. De synes os alle forunderlige, men forunderligst dog af Alt — Forargelsen over „de Andre“.

Vi sagde, at om det var muligt, vilde vi helst forstaa de Tyske — ikke forarge os over dem.

Tyskerne véd vist saa udmærket godt Besked med, hvordan Slesvig engang blev „afdansket“. De véd, at det var ved Uagtsomhed over for Fremmedgørelse, at Tysk i sin Tid fik kilet sig ind. De véd, at der kan vokse en Fare op for det bestaaende i Dagliglivets Berøringer og Omgangens smaa bitte Hændelser. Dengang, da det indsaas, at Slesvig var blevet kronisk fortysket, beklagede danske Mænd dybt, at der ikke i Tide var taget Forholdsregler mod Ondet — *hvilke*, havde man næppe taget det saa nøje eller saa strængt med,